

Vårt Land

Måndagen den 4 Maj 1908

Det brottsliga standaret.

Undersökning verkställd och rapporten
i dag öfverlämnad till civilministern.

En måleriarbetare hade medfört fanan.

Undersökning har nu af stadsfiskal Lidberg verkställts angående det standar med inskriptionen "Ned med tronnen, altaret och penningpåsen!", hvilket bars i det socialistiska demonstrationståget 1 maj och, som synes af redogörelsen på annat ställe i dagens nummer, i lördags blef föremål för en interpellation i Första kammaren.

Undersökningen hade anbefallts af t. f. polismästaren Wilhelm Tamm, hvilken säger sig icke ha varit i tillfälle att pröfva, huruvida ifrågavarande fana bort ur tåget aflägsnas, enär rapport om dess bärande icke från någon af t. f. polismästarens underlydande kommit honom tillhanda, förrän fanan framkommit till demonstrationsplatsen å Ladugårdsgärdet, där den omedelbart blifvit hopvecklad och bortförd. Huruvida poliskårens befäl iakttagit fanan och i så fall ansett sig böra gifva order om dess aflägsnande, är polismästaren icke i tillfälle att meddela, enär samtliga polisbefäl ännu icke kunnat höras i saken.

Enligt rapporten hade två detektivkonstaplar, Carl Fr. Walldén och Carl

Arvid Ekstedt, hvilka jämte andra polismän beordrats att iakttaga demonstrationståget, särskildt med afseende på fanornas inskriptioner, lagt märke till det brottsliga standaret. I spetsen för demonstrationståget gick Socialdemokratiska förbundet, Första maj-kören och Stockholms socialdemokratiska ungdomsklubbar, hvardera af dessa tre underafdelningar företrädde af ett flertal fanor. Såsom n:r 4 och 5 i dessa afdelningar tågade Norra socialistiska ungdomsklubben och Södra socialistiska ungdomsklubben, förenade till en afdelning.

Sedan ståget satt sig i gång och denna afdelning börjat frammarschera, utvecklades plötsligt bredvid två förut utvecklade fanor en tredje, som befanns vara försedd med inskriften: "Ned med tronen, altaret och penningpåsén." — i svarta bokstäfver på hvit botten. — Waldén och Ekstedt, som medföljde ståget i omedelbar närhet af fanbäraren, iakttogo, att fanan under hela vägen bars af en och samma person. Kort efter det ståget kommit till Fågelbacken och långt innan talen där afslutats, vecklade mannen in fanan och begaf sig med densamma tidigare än de andra fanbärarna in mot staden.

I lördags blef fanbäraren uppspanad och anmodad att infinna sig på detektivstationen för att höras. Han befanns vara en måleriarbetare Johan Vallentin Wald, boende i n:r 42 Roslagsgatan. Han berättade, att han för egna medel inköpt tyg, hvit domestik, och därefter i svart färg målat inskriften på duken i sin bostad under de senaste dagarna. Detta hade han gjort utan annans tillrädan eller vetskap. Inskriptionen hade han själf tänkt ut. På demonstrationsdagen hade han ensam burit fanan från sin bostad till Norra Bantorget samt där ställt sig bland de socialistiska ungdomsklubbarna, utan att förut ha visat fanan hvarken hemma eller annorstädes.

Kassören i Norra socialistiska ungdomsklubben, bageriarbetaren Gustaf Karlsson, hade från kommunstyrelsen utfått n:r 4 och 5 för att användas på de socialistiska ungdomsklubbarnas två fanor. Karlsson, som haft brådtom, hade på Norra Bantorget lämnat numren till Wald för att öfverlämnas till de personer, som skulle bära de två fanorna.

Wald lämnade ut n:r 5 till den person, som bar Södra klubbens fana, men behöll själf n:r 4, och satte detta nummer på sin fana kort före afmarschen. Först sedan de två socialistiska ungdomsklubbarna satt sig i gång i ståget, utvecklade Wald fanan samt bar därefter densamma under hela vägen till Fågelbacken.

Tillfrågad hvad han menat med fanan, yttrade Wald:

"Som tronen, altaret och penningpåsarna äro en symbol af det nuvarande samhället, som socialismen tänker omdana till ett bättre samhälle, så vilje jag med fanens bärande inlägga en protest emot det nuvarande samhället".

Ett liknande uppträde i Göteborg i fjol.

Två personer blefvo i Göteborg med anledning af ett likartadt uppträde i demonstrationståget i Göteborg den 1 maj 1907 dömda att böta hvardera 75 kr. för förargelseväckande beteende. I demonstrationståget fördes af ungdomsklubbarna en fana med inskriptionen: "Ned med tronen, altaret, penningmakten och militarismen". Den person, som fått tillstånd för socialistiska ungdomsklubbarna att delta i taget, och den person, som bar fanan under det demonstrationen försiggick, åtalades vid Göteborgs polisdömstol och blefvo där fällda till ofvan nämnda bötesstraff.

Wald är född den 25 dec. 1880 och skriven i Johannes församling.

I detta sammanhang kan nämnas, att ledare för demonstrationståget i dess helhet var Stockholms arbetarekommuns expeditionsförare, hr Alb. Forsell, men chef för första afdelningen, i hvilken fanan fördes, var vagnputsaren Gustaf Wahl, hvilken äfven hade ledningen vid första talarestolen.

De af polismyndigheten utfästa villkoren för att demonstrationen skulle få äga rum, voro bl. a. att under taget tystnad och god ordning skulle iakttagas samt att deltagarna skulle ställa sig till efterrättelse de ytterligare föreskrifter till ordningens vidmakthållande, som kunde blifva meddelade af polismyndigheten. I detta sammanhang erinrades, att oljud, oväsen och annat förargelseväckande beteende å allmän väg, gata eller torgplats vore belagdt med straff enligt allmän lag.